

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 04 0 K 012613 24 Kž 2
Sarajevo, 06.05.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Begić Jasmine, kao predsjednice vijeća, Dugonjić mr Božidarke i Muratović Hurije kao članova vijeća, uz sudjelovanje Roić Živane kao zapisničarke, u krivičnom predmetu protiv optuženog J.I., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odlučujući o žalbi zamjenika glavne kantonalne tužiteljice u Zenici, izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 012613 23 K 2 od 04.01.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 06.05.2024. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba zamjenika glavne kantonalne tužiteljice u Zenici se uvažava, ukida se presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 012613 23 K 2 od 04.01.2024. godine i određuje održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 012613 23 K 2 od 04.01.2024. godine, optuženi J.I. je na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođen od optužbe za krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ).

Istom presudom su, na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH, oštećeni H.N. i D.H. sa imovinskopравnim zahtjevom upućeni na parnicu, a na osnovu odredbe člana 203. stav 1. ZKP FBiH je odlučeno da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv te presude žalbu je izjavio zamjenik glavne kantonalne tužiteljice u Zenici zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako da se optuženi oglasi krivim ili, da se ta presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred ovim sudom.

Branitelj optuženog, advokat Zubak Krešimir je podnio odgovor na žalbu zamjenika glavne kantonalne tužiteljice u Zenici, predlažući da se ona odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi.

Federalna tužiteljica je podneskom broj T04 0 KTRZZ 0043977 24 4 od 30.04.2024. godine predložila da se uvaži žalba zamjenika glavne kantonalne tužiteljice u Zenici (u daljem tekstu: tužitelj), pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred ovim sudom.

Sjednica vijeća ovog suda održana je bez prisustva stranaka, u smislu člana 319. stav 8. ZKP FBiH obzirom da stranke i branitelj nisu tražili da o istoj budu obaviješteni.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH, u granicama žalbenih navoda, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

Tužitelj prije svega prvostepenu presudu osporava zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, ukazujući da u toj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, jer se sud poziva na iskaze svjedoka samo fragmentarno i ciljano u odnosu na donesenu odluku, ne upuštajući se u sadržinu njihovih iskaza u cijelosti, odnosno, ne dovodi ih u međusobnu vezu u smislu člana 296. stav 2. ZKP FBiH. Potom navodi da sud nije u smislu člana 305. stav 7. ZKP FBiH obrazložio koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, odnosno, ne daje ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, niti navodi u potpunosti kojim se razlozima rukovodio prilikom donošenja presude. U vezi ovih žalbenih tvrdnji, ukazuje na iskaze svjedoka oštećenih D.H. i H.N. koje je sud samo selektivno naveo, bez suštinske analize u odnosu na bitne činjenice u kojima su ti iskazi podudarni, a koje iskaze sud nije ocijenio niti samostalno, niti u vezi sa drugim dokazima. Isto se odnosi na iskaz svjedoka M.O., te na iskaz optuženog, pa je time, po stavu tužitelja, tom presudom učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi tužitelja su doveli u pitanje zakonitost pobijane presude.

Naime, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je sud, u odnosu na oštećene H.N. i D.H. cijenio dijelove njihovih iskaza sa glavnog pretresa koji se odnose na to koliko puta i kad su vidjeli optuženog, odnosno, kad i kako ih je isti izvodio iz prostorije zv. „Š.“ (za vrijeme njihovog zatočeništva u objektu zv. „S.“), a potom je cijenio dijelove njihovih iskaza iz istrage na iste okolnosti (pri čemu ovaj sud zapaža da su iskazi iz istrage predočeni tokom glavnog pretresa samo svjedoku H.N. u određenim dijelovima radi razjašnjenja u pogledu pojedinih odstupanja i to iskaz od 06.01.2021. godine i od 23.06.2014. godine, dok svjedoku D.H. tokom svjedočenja na glavnom pretresu nije predočen niti jedan od iskaza na koje se sud u presudi poziva u smislu pojašnjenja eventualnih razlika, nego je istom predočen samo iskaz od 18.02.2021. godine radi potvrde potpisa na istom, dok mu iskaz od 17.04.2014. godine nije uopće predočen). Nakon toga je sud izveo zaključak da njihova svjedočenja „nisu dovoljna“ da bi se donijela osuđujuća presuda, te da njihova svjedočenja „nemaju potvrdu u svjedočenju M.O. u drugom dijelu radnje, dok za prvu radnju iskazivanje oštećenih ostaje samostalno, uz ukupno negiranje krivičnog djela od strane optuženog“, zbog čega je optuženog oslobodio od optužbe u smislu člana 299. tačka c) ZKP FBiH.

Slijedom toga, jasno je da prvostepeni sud, kako se osnovano ukazuje žalbom tužitelja, nije uopće cijenio iskaze oštećenih u bitnim dijelovima koji se odnose na krivičnopravne radnje koje je, prema navodima optužbe, poduzeo optuženi, a o kojima su se oni detaljno izjasnili na glavnom pretresu, nego je selektivno cijenio dijelove tih iskaza koji se odnose na to koliko puta i kada ih je optuženi izvodio (i to u komparaciji sa iskazima od kojih neki, kako je naprijed navedeno, nisu ni predočavani), zanemarujući pri tome da cijeni bitne navode iz iskaza ovih svjedoka sa glavnog pretresa koji su međusobno podudarni, na što se žalbom tužitelja osnovano ukazuje. Naime, oba svjedoka oštećena su na glavnom pretresu saglasno potvrdili da je prvi put izvođen M.O. (koji im je poslije rekao da ga je izveo optuženi i da mu je stavljao pištolj u usta), zatim da su izvođeni svaki ponaosob (pri čemu su i jedan i drugi svjedok opisali radnje koje tada prema njima poduzeo optuženi), te da su jedne prilike izvedeni sva trojica (H.N., D.H. i M. O.), kada im je optuženi psovao i vrijeđao ih, te nekoliko puta prislanjao pištolj na čelo i sljepoočnicu svjedoku D.H., a jednom mu stavio pištolj u usta te „klikao“, dok je tom prilikom svjedoku H. N. „samo jednom ili dva puta prislonio pištolj“ jer se, po navodima tog svjedoka, optuženi tada „najviše zadržavao“ na svjedoku D.H..

Prema tome, kako sud iskaze oštećenih H.N. i D.H. suštinski nije ocijenio niti same za sebe, niti u međusobnoj vezi (pa da bi tek onda, na osnovu takve ocjene, njihove iskaze dovodio u vezu sa drugim iskazima, uključujući iskaz svjedoka M.O. i iskaz optuženog), time je, i po ocjeni ovog suda, povrijedio odredbu člana 296. stav 2. ZKP FBiH.

Nadalje, sud se u odnosu na svaki od naprijed pomenutih iskaza (oštećenih, svjedoka M.O. i optuženog), uopće nije izričito izjasnio da li i u kojem dijelu te iskaze prihvata vjerodostojnim ili ne i zašto (a niti je to učinio u odnosu na ostale iskaze na koje se pozvao), čime je propustio da postupi u skladu sa odredbom člana 305. stav 7. ZKP FBiH, što se također osnovano ukazuje žalbom tužitelja. Pored toga, sud nije dao ni razloge za svoj stav da iskazi oštećenih „nemaju potvrdu u svjedočenju M.O. u drugom dijelu radnje, dok za prvu radnju iskazivanje oštećenih ostaje samostalno“, odnosno za stav da iskaz svjedoka mora biti potkrijepljen drugim dokazima, pa da bi mu se poklonila vjera. To bi ujedno značilo i narušavanje principa slobodne ocjene dokaza, jer bi se dokazna vrijednost takvih iskaza unaprijed određivala okolnošću da li su oni potvrđeni (drugim dokazom) ili ne.

Slijedom toga, a kako pobijana presuda ne sadrži razloge o naprijed navedenim odlučnim činjenicama, tom presudom je, i po ocjeni ovog suda, učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

S obzirom da je pobijanom presudom učinjena navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, valjalo je žalbu tužitelja uvažiti, pobijanu presudu u smislu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH ukinuti i na osnovu člana 325. stav 2. ZKP FBiH odrediti održavanje pretresa pred ovim sudom, zbog čega se nisu mogli ispitati ostali žalbeni prigovori tužitelja koji se odnose na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Na pretresu pred ovim sudom, a temeljem odredbe člana 332. stav 2. ZKP FBiH, preuzet će se dokazi izvedeni pred prvostepenim sudom, a po ukazanoj potrebi izvesti novi ili ponoviti dokazi koji su već izvedeni u toku prvostepenog postupka.

Zapisničar
Roić Živana,s.r.

Predsjednica vijeća
Begić Jasmina,s.r.